

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Introducción á Socioloxía Industrial e da Empresa		Código	650G01012
Titulación	Grao en Ciencias Empresariais			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Rodríguez Teijeiro, Ariadna	Correo electrónico	ariadna.rodriguez@udc.es	
Profesorado	Rodríguez Teijeiro, Ariadna	Correo electrónico	ariadna.rodriguez@udc.es	
Web				
Descripción xeral	Esta materia enmárcase no enfoque da Socioloxía Industrial e do Traballo como unha disciplina que se sitúa nun campo científico de intersección entre a Socioloxía e a Economía. Baséase no estudo sistemático das relacións sociais de intercambio que os individuos establecen entre si e das institucións económicas que desas relacións derívanse. Partindo desta definición, o curso centrarase no estudo da natureza das relacións sociais de índole económica así como nas institucións referidas á producción, distribución e consumo de bens e servizos escasos. Así mesmo preténdese transmitir os principais conceptos desde a perspectiva sociolóxica sobre os cambios nos procesos de producción, na configuración e funcionamiento das organizacións e no mundo laboral, cos que analizar e comprender a realidade social do traballo, os cambios que experimentou ao longo da historia e a organización social que caracterizou cada etapa.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	CE1 - Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cando, ónde novos desenvolvimentos persoais son necesarios.
A3	CE3 - Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A4	CE4 - Comprender a estrutura de linguas estranxeiras e desenvolver un vocabulario, Comprender, ler, falar e escribir nunha lingua estranxeira.
A5	CE5 - Comprender a tecnoloxía nova e existente e o seu impacto para os novos/futuros mercados.
A6	CE6 - Comprender os principios da enxeñaría e vincularlos co coñecemento empresarial.
A7	CE7 - Comprender os principios da lei e vincularlos co coñecemento de negocios e xestión.
A8	CE8 - Comprender os principios da psicoloxía, identificar as implicacións para a organización empresarial.
A9	CE9 - Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A11	CE11 - Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas.
A12	CE12 - Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A16	CE16 - Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.
A17	CE17 - Identificar o impacto dos elementos micro e macroeconómicos na organización empresarial.
A18	CE18 - Identificar as características dunha organización.
A19	CE19 - Identificar novos desenvolvimentos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.
A20	CE20 - Identificar e operar o software adecuado. Deseñar e implementar sistemas de información.
A21	CE21 - Identificar e utilizar as ferramentas adecuadas de matemáticas e estatística.
A23	CE23 - Uso de instrumentos para a análise de entornos empresariais.
A24	CE24 - Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrases posúir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.

B2	CB2 - Que os estudantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B6	CG1 - Que os estudantes formados sexan profesionais versátiles, capacitados tanto de iniciar o seu propio negocio como de desempeñar labores de deseño, planificación, organización, xestión, asesoramento e avaliación nas áreas e departamentos contables, financeiros e fiscais de organizacións empresariais, con especial referencia ás pequenas e medianas empresas.
B7	CG2 - Que os estudantes posúan unha elevada capacitación metodolóxica de xestión e tratamiento da información que lles proporcione vantaxes competitivas, non só no seu labor profesional, senón nunha sociedade global en permanente transformación. Para iso, o Grao debe estar dotado dun axeitado nivel de interdisciplinariedade, transversalidad e integración nas súas materias.
B8	CG3 - Que os estudantes presten especial atención aos cambios que, tanto en conceptos, coma en metodoloxía ou en aplicacións, implican no mundo empresarial as novas tecnoloxías da información e as comunicacións. Así mesmo deben poder obter e actualizar os coñecementos específicos que teñan como base a aparición de novas leis e regulamentos que afecten ao mundo fiscal, financeiro ou contable.
B9	CG4 - Que os estudantes integren a aprendizaxe na súa vida e no seu labor profesional, a través da metodoloxía de ensino que lles achega o Grao, o cal lles proporciona unha formación básica xeral que servirá como puntal para a formación continua ao longo da vida.
B10	CG5 - Que os estudantes teñan unha perspectiva integral e destreza no manexo dos conceptos, técnicas e ferramentas empregados en cada unha das diferentes áreas funcionais, con especial referencia ás contables, financeiras e fiscais da empresa; así como entender as relacións que existen entre elas e os obxectivos xerais da organización. Todo iso tendo en conta os principios de sustentabilidade e responsabilidade social das mesmas.
B11	CG6 - Que os estudantes saibam identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, realizar asesoramento fiscal e contable, control orzamentario, xestión de tesouraría, auditorías de contas e temas concursais (suspensións de pagamentos e quebras), tomar decisións en condicións de incerteza e avaliar resultados.
B12	CG7 - Que os estudantes sexan capaces de liderar proxectos nas áreas de valoración da empresa, de dirección estratégica e financeira; deben poder entender a información contable das empresas co fin de obter conclusións e realizar predicións tanto sobre rendementos coma sobre riscos futuros.
B13	CG8 - Que os estudantes identifiquen os requisitos legais da información financeira aos que a empresa debe enfrentarse.
B14	CG9 - Que os estudantes manifesten respecto aos dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, o respecto e a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	CT7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título	
Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cando, ónde novos desenvolvimentos persoais son necesarios.	A1	
Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.	A4	
Comprender os principios da psicoloxía, identificar as implicacións para a organización empresarial.	A5	
Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.	A6	
Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.	A7	
Identificar as características dunha organización	A8	
Identificar novos desenvolvimentos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.	A12	
	A20	
	A21	
	A23	
Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas	A3	B8
	A9	B10
	A11	B11
	A16	B12
	A17	B13
	A18	
	A19	
	A23	
	A24	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.	B1	C1
Desenvolverse para o ejercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común	B2	C2
Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras	B3	C3
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.	B4	C4
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.	B5	C5
	B6	C6
	B7	C7
	B9	C8
	B14	

Contidos	
Temas	Subtemas
PARTE I. INTRODUCCIÓN	-
TEMA 1: O COÑECEMENTO CIENTÍFICO DA SOCIEDADE	
PARTE II. ANÁLISIS HISTÓRICO DO PROCESO DE INDUSTRIALIZACIÓN	-
TEMA 2: APARICIÓN DA SOCIOLOXÍA INDUSTRIAL E DA EMPRESA. CARACTERÍSTICAS DA SOCIEDADE INDUSTRIAL	
TEMA 3: A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL. REVOLUCIÓN CIENTÍFICO-TÉCNICA	-
TEMA 4: A TERCEIRA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL A SOCIEDADE POST-INDUSTRIAL	-
PARTE III: ORGANIZACIÓN E CULTURA EMPRESARIAL	-
TEMA 5: ANÁLISIS DA EMPRESA COMO ORGANIZACIÓN	

TEMA 6: CULTURA EMPRESARIAL E NOVOS ESTILOS DE DIRECCIÓN	-
PARTE IV: TRABALLO E SOCIEDADE	-
TEMA 7: O TRABALLO NA SOCIEDADE INDUSTRIAL	
TEMA 8: MOTIVACIÓN E SATISFACCIÓN NO TRABALLO	-
TEMA 9: NOVAS ESTRUCTURAS LABORALES E MERCADO DE TRABALLO	-

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / trabajo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A19 A18 A17 A16 A12 A11 A9 A8 A7 A6 A5 A4 A3 A1 C2	24	4	28
Obradoiro	A20 A21 A23 A24 B3 B6 B7 B8 B9 B11 B12 C3 C5 C6 C7 C8	24	36	60
Presentación oral	B4 B5 B10 B14 C1 C4	4	10	14
Traballos tutelados	A1 A8 A9 A11 A16 A17 A18 A19 A23 B3 B5 B6 B7	20	20	40
Proba obxectiva	A3 A4 A5 A6 A7 A12 B1 B2 B13 C2	2	2	4
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Sesións de clases maxistrais nas que se explican os contidos teóricos da materia.
Obradoiro	Sesiones eminentemente prácticas donde os alumnos, de forma individual e en grupo, poñen en práctica os coñecementos adquiridos a través da realización de prácticas e traballos.
Presentación oral	Exposición oral de algún dos traballos realizados polos alumnos de manera individual ou en grupo.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma, baixo a tutela do profesor e baseada na asunción polos estudiantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.
Proba obxectiva	Consistirá na realización dun examen da parte teórica da asignatura con preguntas de desarrollo relativas ó contido explicado nas sesiones maxistrais.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Obradoiro	Realizarase un seguimiento persoal dos estudiantes a través de tutorías e atención personalizada como complemento das actividades a realizar na aula. Recoméndase ao alumnado asistir ás mesmas para a consulta e seguimento das actividades e traballos que deben realizar de cara a alcanzar o maior aproveitamento e aprendizaxe da materia.
Presentación oral	
Traballos tutelados	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación

Obradoiro	A20 A21 A23 A24 B3 B6 B7 B8 B9 B11 B12 C3 C5 C6 C7 C8	Exercicios, prácticas individuais ou en grupo realizados en clase.	35
Proba obxectiva	A3 A4 A5 A6 A7 A12 B1 B2 B13 C2	Exame teórico con preguntas de desenvolvemento sobre a parte teórica da materia.	30
Presentación oral	B4 B5 B10 B14 C1 C4	Exposición oral de traballo individual ou en grupo.	10
Traballos tutelados	A1 A8 A9 A11 A16 A17 A18 A19 A23 B3 B5 B6 B7	Metodoloxía diseñada para promover a aprendizaxe autónoma, baixo a tutela do profesor e basada na asunción polos estudiantes da responsabilidade polo seu propio aprendizaxe.	25

Observacións avaliación

Na convocatoria correspondente á 1ª oportunidade os estudiantes matriculados que sigan o curso de maneira presencial e se acollan á modalidade de avaliación continua serán avaliados en base ós seguintes criterios: 1) entrega de exercicios e prácticas realizados nos talleres, traballos e exposición oral (70% da cualificación); e b) proba obxectiva da parte teórica da materia (30% da cualificación). A suma das puntuacións obtidas en cada un dos apartados constitúen o 100% da cualificación final.

Para a convocatoria correspondente á 2ª oportunidade gardaranse as calificacións obtidas nas prácticas e traballos realizados.

O alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, deberá comunicar esta circunstancia ó profesor ó comezo do curso e acordarase un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación.

A cualificación de Non Presentado corresponde ao alumno cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación alcanzada.

Fontes de información

Bibliografía básica	BIBLIOGRAFÍA BÁSICA: Bell, D. (1984): Las ciencias sociales tras la Segunda Guerra Mundial, Madrid, Ed. Alianza Universidad. Bosch, J. LL. y Torrente, D. (2000): Sociología del trabajo, Barcelona, Ediciones de la Universidad de Barcelona.Duverger, M. (1962): Métodos de las ciencias sociales, Barcelona, Ed. Ariel. Giner, S. (1979): Sociología, Barcelona, Ed. Península. Goodale, J. G. (2008): La entrevista. Técnicas y aplicaciones para la empresa, Madrid, Pirámide.Guiddens, A. (2001): Sociología, Madrid, Ed. Alianza. Lucas Marín, A. (1984): Sociología de la empresa, Madrid, Ed. Ibérica. Macionis, J. y Plummer, K. (2010): Sociología, Madrid, Prentice Hall.Osterman, P. (Comp.) (1988): Los mercados internos de trabajo, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Rocher, G. (1980): Introducción a la Sociología General, Barcelona, Ed. Herder. Sarries Sanz, L. (1999): Sociología industrial, Zaragoza Mira Editores. Sayer, A. y Walker, R. (1992): La nueva economía social. Reelaboración de la división del trabajo, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.Solow, R. M. (1992): El mercado de trabajo como institución social, Madrid, Alianza Editorial.Vatin, F. (2004): Trabajo, ciencia y sociedad. Ensayos de Sociología y epistemología del trabajo, Buenos Aires, Lumen.Watson, T. (1995): Trabajo y Sociedad. Manual introductorio a la Sociología del trabajo, industrial y de la empresa, Barcelona, Hacer Editorial.
---------------------	--

Bibliografía complementaria	BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA:Finkel, L. (1994): La organización social del trabajo, Madrid, Pirámide.García Madaria, J. M. (1985): Teoría de la organización y sociedad contemporánea, Barcelona, Ariel Ciencia Política.Garmendia, J. A. (Ed.) (1987): Sociología industrial y de la empresa, Madrid, Ed. Apilar.Köhler, H. D. y Artiles, A. M. (2007): Manual de la Sociología del trabajo y de las relaciones laborales, Madrid, Delta Publicaciones.Rifkin, J. (1996): El fin del trabajo. Nuevas tecnologías contra puestos de trabajo: El nacimiento de una nueva era, Barcelona, Ed. Paidós.-(2011): La tercera revolución industrial. Cómo el poder lateral está transformando la energía, la economía y el mundo, Barcelona, Ed. Paidós.
-----------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Aconséllase ao alumnado de cara a obter un máximo aproveitamento da materia realizar as lecturas que a profesora facilite e recomende ao longo do curso.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías